

lyukat ásva, a földanyának panaszoljam el életem buktatóit, menekülésem, kóborlásaim indítékait.

— Figyellek, Zoli!

— Ahogy az elején mondtam, nem ez a lány húzott ide. A világon is alig létezett, amikor én inaskoromban beleszerettem ebbe a tájékba. Aztán mindenféle családi, egyéni bajaim parancsoltak ide. Éppen itt éltem második esztendeje, méricskélve a Tisza-gátak tetejét, amikor egy ebédszünetben látom, hogy sír valamilyen kislányka félrehúzódva. Gondoltam, tán kiette a kezéből a kakas a kenyeret. Mert nem evett. A karjára dőlve pityergett, odamentem, hogy mi baja lehet. Azelőtt nem is láttam. Nem győztem figyelni a fruskákat, hiszen iskolaszünetben többen dolgoztak körülöttünk. Hurcolták a szintező léceket, a brigádok körüli segédmunkákban motyogtak. De érdeklődésemre a fejét sem emelte föl. Odaültem mellé, és komolyan kérdeztem tőle, mi a bánata. Száz darabra törve zokogta elő, hogy kitették a brigádból, mondván, hogy cigánnyal nem dolgoznak együtt. Én erre rákezdtem neki cigányul mondani: ó, tikhovo dilinovo zsello! Erre fölkapta a fejét. Honnét tudok cigányul. Mondom, cigány vagyok. Nem igaz, válaszolt nagy gorombán.

— Miért? — kérdeztem — amiért megőszültem? A cigány is megőszül, ha megéri.

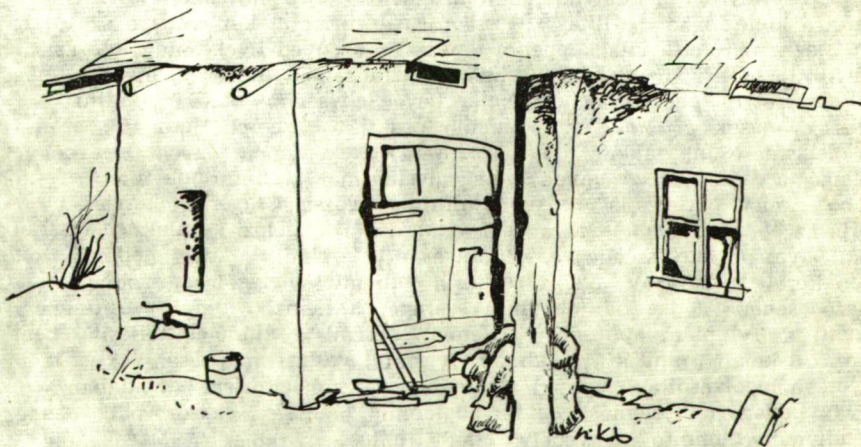
— Maga nem cigány! De honnét tud?

— Megérted?

— Nem minden szavát. De biztosan cigányul mondja. Csak nem úgy, ahogy mifelénk.

Ő nem tudta, hogy mikor Líbiában dolgoztam, Ziganó városában, odavaló füstösökkel kerültem össze, akiknek nyelvéből ragadt rám valami, de hogy beszélem is, az túlzás.

Én a brigádját nem erőltettem, hogy vegyék vissza a lányt, mert olyan erősek voltak vele szemben, hogy a lábamon nem álltam meg érveik előtt. Közölték, hogy pállott szájú, tetves, úgy tudják, az apja emberölésért ült, és a bátyja most is valamelyik börtönben csücsül. A piszkolódás áradmányában hogy is igazodhattam volna el. Ránézésre tényleg olyan volt, mint valami elgazdátlanult kamaszmacska. Pattanások az arcán, szája körül, gondozatlanul lógott fekete sörénye a vállára, szemében a megriasztott állat félelme. Látására talpra ugrott bennem a szájalom.

CSIKÓS ANDRÁS RAJZA